

Modroslovni odlomki iz vsakdanjega življenja.

Bistvo modroslovja ali filozofije v najširšem pomenu besede je, da se v njej bavimo z vsemi pojavi življenja, duševnega in ne duševnega, da si razlagamo vse prikazni žive in nežive stvari ali materije; pri tem se oziramo na celo svetovje, kar ga poznamo, razmišljamo vzroke in način nastanka ter pomen vseh teh pojavov in prikazni. S tem raziskovanjem in tolmačenjem se bavijo učenjaki, ki pridejo do najglobljih vprašanj, kakor n. pr. o nastanku ali o večnosti materije, o vzrokih vere, o duševnosti itd. In cilj vsega tega proučevanja je, da si pridobimo spoznanje ali razumevanje vseh prikazni v harmonični celotnosti, tako da si ne nasprotujemo druga drugi, da tembolj vidimo, kako druga sledi iz druge, da spoznamo, da mora biti tako in da so vse prikazni združene v harmonično celoto.

Mnogo ljudi se seveda ne more zanimati za ta najgloblja vprašanja izobrazbe in ker sploh rednja ker jim delom manjka dovolj, ko pridejo do takih misli in vprašanj; če pa se vendar včasih vprašajo, zakaj to in odkod to čemu, si hitro preženejo take misli, ker si ne morejo niti malo jasneje na to odgovoriti; ali pa pridejo do protislovja, kar je še slabše. Tako rajše drugič ne poizkušajo več, kar je popolnoma unaljšivo.

Zgodi se pa, žal, tudi mnogokrat pri ljudeh, ki bi sicer imeli dovolj znanstvene izobrazbe, da iz neke prirojene lahkomisljenosti ali udobnosti ne utegnejo globlje segati v svoje možgane. Boje se moralnih občutkov napram sebi, boje se morda tudi sentimentalnosti, ako bi izkušali iskati jasnote. Napadni predsodki so mnogokrat povod, da je tako malo zanimanja in resnično, da filoz. človeka ne zaveseja do filozofije. Je pa tudi dovolj, ako se z njo bavi le površno, brez iskrene veselja.

A vendar je istina, da bi si skoro vsak človek lahko ustvaril svojo kolikor toliko lastno filozofijo, čeprav le do gotove meje, v nekoliko manjšem obsegu; saj glavno je, da sploh kaj misli, da si prido bi vpogled v človeško življenje, to je, da razumeva vse prikazni svojega miljeja.

Tedaj vsak človek lahko modruje sam po svoje; ako pozorno opazuje življenje, četudi le ono v svojem ozlem okrožju, in če dosledno zasleduje vzroke in posledice katerega pojavnega, ga bode gotovo osrečilo tako modrovanje, dalo mu bode duševne moči, s katerimi bode tem lažje prebolel marsikatero rano moralnega, socialnega ali materialnega zla v svojem življenju. Spoznanje in gotovost, da pod takimi pogoji ne more drugače biti, kakor je, da se morajo preje spreminiti pogoji, je za mislečega človeka neprepeljljive vredenosti. Ta krasna harmonija v vseh pojavih njegovega življenja z ozirom v socialno skupino, v katero sodi, te naravne posledice zla ali dobrega, popolnoma razumljive iz danih predpogojev, to vse poda človeku neko umerjenost, mirno vdanost in radost do življenja. Tak način življenja je človeka najbolj vreden in najplemenitejši.

V ti filozofiji vsakdanjega življenja se torej vprašujemo po stvarih, njih vzrokih in po njih pomenu. To so za nas, vsakdanje ljudi, misli, ki so nam vendarle nove in lepe, če jih spravimo v harmonično celoto. Pri tem spoznamo poleg znanjosti katerega pojavnega, ki je bil predpogoj, kaj zvezo s tretjim pojavom, ki je posledica prvega.

Tako n. pr. vsakdo ve, kdo je norec, a ne ve takoj, zakaj je znorel in čemu kot tak tako ravna in ne drugače. Za ta "zakaj" moramo najti vzrok — kot predpogoj, a na ta "čemu" vzrok — kot posledico.

Zakaj so zakoni nastali in čemu so po svojem pravem smotru? Malokdo bo kar naglo mogel na to prav odgovoriti, ako ni že prej tega premišljeval. Ako je to že kdaj storil, bi morda približno takole odgovoril po svoji filozofiji: Ko so ljudje začeli živeti v socialni skupini, so spoznali, da mora vsakdo biti pošten napram svojemu bližnjiku, da more drug poleg drugega nemoteno živeti v skrbi za obstanek, in da se je vsled tega večja skupina iz javno zavezala, da naj velja ta zakon za vsakega, da se bode tedaj strogo pazilo, da bo

de drug proti drugemu pošten; da bode nepošteni kaznovan, ker je odgovoren za svoje dejanje ali besede; da bode moral škodo trpeti, čemu isto popraviti ali pa da bode nepošteni kaznovan, da se na ta način vzdrži zahtevana odgovornost znanprej, oziroma, da se prepriči nepoštenemu, da bi še škodoval svojim bližnjim. S tem odgovorom bi bil obratno razložil bistvo zakonov, njih nastanek na podlagi morale ali pravoslovja, tako bi pojasnil pomen življenja človeka v socialni skupini s posebnim ozirom na pravo.

Potom takih razmišljanj dobivamo vendar splošnejše ideje ali misli, ki jih potem nazivljamo naravne zakone. In s pomočjo teh naravnih zakonov, ki obsegajo v sebi razmerje vzrokov in posledic, spoznamo pravo harmonijo našega življenja; in ta filozofija (v ožjem pomenu besede), ki nas pripelje do tega spoznanja, ima za nas navadne ljudi toliko pomena, kakor ona globlja za učenjake.

Navedi hočem še par slučajev iz prav vsakdanjega življenja, da pokazem, da ni treba za to modrovanje kdove kakih študij. Le malo misliti je treba. Da svoje čitatelje k temu obdram, s tem namenom sem napisal te vrstice.

Eno najvažnejših vprašanj v današnjih dneh je narodnostno vprašanje. Da so se narodi že v starem veku razlikovali med seboj in ravno vsled razlik bojevali, je zgodovinsko dejstvo. Tako je še danes, vsmo to se je izpremenilo, da se je ta boj po večini že preselil v prvi vrsti na gospodarsko polje, ne gre več n. pr. radi vere.

Razlika med narodi pa ne obstoji samo v različnosti jezika, nego tudi v raznovrstnosti plemena, običajev, zasebnih in javnih; in iz teh razlik sledi, da je tudi gospodarsko, kulturno in politično življenje pri enem narodu drugačno nego pri kakem drugem. Kratko rečeno, narodi se razlikujejo v vsem socialnem življenju. Tako ima kak narod mnogo obširnejše slovitvo, bolj razvito trgovino in vsled tega tudi več narodnega kapitala, umstvenega kakor tudi drugega, denarnega. Pri tem razlikovanju pridemo do sporne točke, v kateri se pojasne vzroki narodnostnega boja. Seveda je pri tem vedno tudi vpoštevati vsa dejstva, vse predpogoje, ki so bili za kak večji narod ugodnejši, nego za manjši narod, tako da spoznamo, kako se je čisto naravno mogel oni prej razviti in drugi. A teh točk ne bomo sedaj razmišljali. Spoznati nam je ob ti priliki bolj to, da ni narodnostni boj naših dni uaperjen tako zelo proti jeziku, marveč da obstoja mnogo bolj radi zadnjih, najglavnejših dejstev, t. j. v gospodarski ali kapitalistični razliki, kjer odločuje to, čegava bo zemlja, čegav sad, ki ga nosi, čegav zaslužek v industriji, čegava beseda bode odločilna v vseh drugih vprašanjih življenja. A ves ta boj seveda bojujemo navidezno le pod zastavo jezika tega ali onega naroda.

Gotovo je tudi jezik vsakemu narodu, ki ima že dovolj plemenitosti in življenjske moči v sebi, — najdražji biser. Ali ta biser izgubi svoj sijaj, svojo vrednost, ako nimaš prstana, da ga daš vdelati vanj, in ako tega ne nosiš na prstu, da ga ne izgubiš, kjer te vedno sponjinja zemlja, v kateri si ga našel.

V znamenju te zastave se bodo morda še dolgo borili narodi, dokler ne bodo močnejši odložili tega orožja; kajti dokler bodo večji narodi sodili manjše najprvo po njih jeziku, a potem šele po zmožnosti za delo, ki da gospodarsko podlago, tako dolgo bodo tudi manjši po številu vpraševali vsakega tujeja najprvo po jeziku, in potem šele tudi po njegovih zmožnostih za delo ali bolje za življenje.

Vsaki narod, kakor vsak človek ki ima dovolj telesne in duševne moči, ima tudi zmožnost za delo. A to zmožnost more le tedaj razstvariti za svoj obstanek dovolj tedaj v uporabljeni, ako si je vno gospodarsko ali kapitalistično podlago. Če pa je ta podlaga slabotna ali popolnoma že v tujih rokah, more tak narod le še klaverno životari in naposled propade. Tedaj telesne in duševne moči morajo biti v harmoničnem razmerju s poljem, na katerem se iz

preminjajo moči v delo, da to doseže sad, ki je potreben za obstanek. — Zgodi se, da si kak narod ni še mogel ustvariti prav trdne gospodarske podlage, ker ga je pri tem več stoletij ovirala borba z zunanji sovražniki. Premagal je te sovražnike ali vsaj ubranil se jih je. Medtem so ga pa tujei v njegovih sredi začeli izkoriščati. In zdaj se bori s temi, ker si ne sme pustiti vzeti polja, na katerem si z delom vzdržuje svoj obstanek. Ti tujei pa so sinovi njegovega naroda, ki jih v tem boju podpira.

Način narodnostnega boja današnjih dni je pa tak, da večji narod manjšemu narodu zanikava zmožnosti za življenje, ker ta ne govori istega jezika kot on sam. In v tem leži velika laž, kajti jezik in zmožnost nista eno in isto. In to zmožnost zanikavajo na ta način, da na odločilnih mestih, katera so ti tujei zasedli, slijo oni manjši narod, da bi ali pustili svoj jezik, ali pa svojo zemljo, svojo domovino; brez podpore pa bi si tak manjši narod ne mogel opomoči, ker je preveč oslabil v boju z onimi zunanji sovražniki.

Tu vidimo, da je bil boj le bolj za gospodarski obstanek, nego za jezik. Le pod pretvezo jezika izpodrine večji narod manjšega.

Tako spoznamo, da bi bilo bolj pravično soditi ali ceniti narode, oziroma človeka po njegovih zmožnostih.

Boj po zmožnostih bi bil res odkritosten in mnogo naravnejši. In vsakdo bo pomenil da ima v resnici le tisti narod, oziroma človek pravico do obstanka, da je le tisti vreden podpore, kdor ima v boju za obstanek zmožnost za to.

Izjemo tvorijo le brez lastne krivde bolni ljudje.

Če bi se tedaj tako cenili ljudje in narodi, bi bilo večjih marsikaj drugače. Toliko ob kratkem o narodnostnem boju.

Nihče pa ne bi smel sklepati, češ, iz tega sledi, da se mora na ta način zatreti ljubezen do svojega jezika, da ga lahko zane marjamo. Jezik bi le ostal pri vprašanju gospodarske podlage manj odločen. Vprašanje pa, če bi mogel kdaj nastati skupen svetovni jezik, obdelamo ob drugi priliki. Vsak zdrav misleci in bla gočuteči človek si pa želi, da pridemo v splošno do tega, da bomo cenili človeka po njegovi zmožnosti, po njegovi izoniki, a jezik njegov pustili nedotaknjen.

K spoznanju, da bi imeli ceniti človeka po njegovih zmožnostih, se pridružuje samoposobi novo vprašanje, kakšen človek pa ima res pravo zmožnost za življenje, torej ne samo z ozirom na njegov gospodarski obstanek, nego z ozirom na dostojanstvo človeka kot bitja, ki ima po svojem razumu najbolj razvito in najlepše življenje. — Jasnno je, da smo zadel na najvažnejšo točko našega življenja, na vprašanje, kaj je značajnost, kdo je značajen in zakaj je treba značajnosti, da more biti človek kot najvišje stoječe bitje res tudi vreden svojega življenja.

Težko je v par besedah označiti pojem značajnosti; kajti značaj človeka je najvažnejša stran njegove osebnosti (individualnosti). Prilichno lahko rečemo: Značaj človeka je podan v načinu, kako se strinja njegovo mišljenje in čustvovanje z njegovimi dejanji in besedami. Mišljenje in čustvovanje sta zase le duševni kakovosti, ki dobita šele tedaj svojo vrednost, ako se udejevitva, t. j. ako se izražata tudi v besedah in dejanjih. Ako se tedaj strinjata z besedo in dejanjem, potem je to soglasje glavni znak značaja. Tedaj je bistvo značaja v tem, da človek svoje mišljenje in čustvovanje v besedi in dejanju potrdi. Ali še krajše: Značaj je ona duševna moč človeka, s katero svoje mišljenje in svoja čustva vdejevitvuje. Obsebi je umerno, da človek ne more vedno ravnati po svojem mišljenju ali čustvu, ker ga pri tem ovirajo okolščine, ki mu sploh ne dovolijo besede ali dejanja. V takih slučajih ali ne more storiti ali pa rajši ne stori ničesar, kakor pa da bi moral ravnati ali govoriti proti svojemu notranjemu prepričanju ali čustvu. Teoretičen značaj brez dejanskega vresničnega mišljenja, oziroma čustvovanja je nesmisel in je kot tak nemogoče.

Zato govorimo o slabosti značaja (dasi to ni več značaj) pri

ljudeh, ki le redkokrat ravnajo in govorijo tako, kakor mislijo ali čustvujejo.

Lep ali trden značaj ima človek, čigar dejanja in besede so vedno ali vsaj največkrat pristen iz njegovih misli in njegovih čustev.

Ne smemo pa prehitro misliti o kakem človeku, da sploh nima značaja. Gotovo je tudi glavna lastnost lepega značaja, da je človek v vsakem oziru z dejanji in besedo zvest svojemu mišljenju in ja tako ozka, oz. naša sodba' ta čustvu, ali nikakor ni meja zgledno tesnostena. Marsikdo ima svoj značaj, a ta mu še ni povsod razvit v pravi smeri, ali na ni vedno trden. Brezdvomno je tak značaj še pomanjkljiv. Toda koliko pa je v resnici kristalno čistih značajev, ki bi bili popolnoma harmonično razviti v vsakem oziru? In kje bi našli človeka, ki bi ga prav ničdar ne obšla slabost, ko je tako človeška? Od človeka, ki je vendar le jako omejeno bitje, ne moremo zahtevati neomejenih moči. Taki so naši ideali ali vzori, a vendar ideali so potrebni in zato ostanejo.

Zivljenje je tako raznovrstno, mnogokrat tako nesmiseljeno kruto, človeški organizem, njegovi močnjaki so tako močno podrejeni hipni vplivom raznih pojavov, boleznim v trenutku, ki človeku za hip vzamejo ravnovesje ali zavest, da ni čuda, ako ne najdemo dovršenih značajev. Pod sto in sto vrstsi govorimo, ali ravnamo, ko se teh vtisov prav nič ne zavedamo. Zato naj ne bo sodba, oziroma cenitev drugih prenapla in vsled tega prepovršna in krivična, kakor tudi ne smemo hitro predobro soditi. Vedno je boljše dobro mlatiti o svojih bližnjih nego slabo. Tako pa tudi ne zgubljamno prenaplo zaupanja v sebe same, ne trepetajmo vedno za svoje samospoštovanje.

Posebno razumljivo nam postane, zakaj so tako redki dovršeni značajni, ako premislimo, v kakih razmerah in kako so mnogi ljudje odgojeni, kakšne lastnosti so po starših podedovali; gotovo ne samo dobrih. In kako lahko tragika življenja marsikoga oropa dobrih lastnosti, kako se je težko odvdati tisti slabih, in kako se mu te semintja zopet nehotne oglasijo v nesrečni uri stradanja. Koliko ljudi sploh v mladosti ne spozna plemenitega mišljenja ali čustvovanja.

V ožki zvezi z značajem je čut ali temperament človeka. Vsled tega je jako merodajen in močno vpliva na značaj.

Razni poskusi znanstvenikov so pokazali, da je vpliv temperamenta po večini močnejši, kakor obdatno vpliv značaja na temperament.

Temperament je ono čisto razpoloženje človeka, katero v kretinjah in v glasu hitro ali umerjeno izraža brez premišljevanja na svoje čute in čustva, kot odgovor na vtise zunanjih in notranjih pojavov.

In ker so čuti in čustva le bolj telesne ali fizične kakovosti, so mnogo močnejši, kakor mišljenje in ono globlje čustvovanje, kajti ta poslednja pojava sta bolj duševna.

Pri večini ljudi, ali morda v splošno, so pa prikazni telesne kakovosti močnejše nego duševne.

Da torej temperament močno vpliva na značaj, je razvidno iz dejstva, da so kretinje in glavni činitelji ali faktorji dejanja in besed, v katerih človek izraža svoje mišljenje, svoja čustva in seveda tudi čute.

Da so ljudje prav živahnega temperamenta prav redko trdnega značaja, je tedaj lahko umljivo. Manjka jim mirnosti in umerjenosti, da bi mogli svoje besede in svoja dejanja preje dobro preisliti.

Našteti nam je še glavna svotstva prvega, t. j. lepega in trdnega značaja. Iz bistva značaja pvezujemo, da je prvo svojstvo značaja doslednost, ker brez tesplah ne moremo govoriti o značaju. Govoriti in ravnati moramo dosledno po svojem mišljenju in čustvovanju.

Tak dosleden značaj je trden. Lastnosti, naravno izvirajoče iz dednosti, so n. pr. odločnost, zvestoba, moč beseda, vestnost, točnost itd. Ena sledi iz druge in le združene v harmonični celoti tvorijo prvo bistvo značaja, t. j. doslednost.

Da je značaj lep in razvit na človeka vreden način, mora biti

ADVERTISEMENT

SLOV. DELAVSKA

PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penna.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood R'd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newport, Pa.
Glavni tajnik: BLAZ NOVAK, 634 Main Str., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVIČ, 634 Main Str., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRICH, 170 Main St., Franklin, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. Blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, O.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzora: JOSIP PETERNEL, Box 45, Willock, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVSE, 1 Grab St., Numrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŠAN, Box 72, East Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 S. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GAS NARODA," 82 Cortlandt Street, New York City.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki, so uljudno prošni pošiljati vse dopise naravnost na glavna tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje odino potom Poštani, Expressni, ali Bančnih denarnih prikaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovljuje: Blaz Novak, Title Trust and Guarantee Co. in tako naslovljene pošiljajo z mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika.
V slučajih, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakšne pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

DELAVSKI PROBLEMI IN ORGANIZACIJE.

(Konec s četrte strani.)

članskim prisnosom in razvijati misli, katerih bi se moral strmovati najprimitivnejši delavec pred 100 leti. Čast temu shodu je rešil Nemece, katerega je usoda priglala sem dol na juž, ki je pri tej priliki konstatiral, da je tukajšnje delavstvo le radi preslagaba pouka in prelenega čitanja kulturno in gospodarsko tako daleč znohalo.

To gotovo ni poedini slučaj; takih škodljivih in nazadnjaških mislitej najti v marsikateri organizaciji. Vzroka ni težko najti. Iskati ga je edino v vodstvu organizacije, katero ne zasleduje zadostno tehničnega napredka in svetovnem gospodarstvu, ki stavi na previdnega delavca višje duševne zahteve.

Radi tega morajo naše strokovne organizacije v prvi vrsti podajati svojim članom priliko spoznavati vse preosnove s tehnično obratnega polja in vezi vpliva teh modernih napredkov na narodno gospodarski razvoj človeške družbe. Sistematično vzgojevanje organiziranih članov, pravilno in godno izrabljanje delavčevega prostega časa bo najprej dovelo do poedine člane, kakor tudi celoto organizacije do pravega spoznanja v ocenjevanju delovne moči in delovnega efekta. Posledica tega bo, splošno intenzivno zasledovanje v iskanju pravega delovnega problema. Naše strokovne organizacije niso le torišča materijelno izmozganega delavstva, temveč so šole za trpine, pozabljene in prezrete od napredka, od svetovne kulture.

Naše organizacije nimajo le nalogo, ojekleniti poedinega delavca v spoznavanju svoje eksistenčne sposobnosti, nego imajo tudi piliti dušo tega priklopljenega delavca in ga usposobiti vestransko za vstop v kulturni krog človeške družbe. Ko dosežejo naše organizacije ta višek izobraževalnega dela, potem bode lahko podreli današnji provizorni in ne zadovoljujoči delovni problem. Šele potem bode dane vse garancije, da bomo mogli misliti na edino pravični in pravilni delovni problem, temelječi na izenačenju izvršenega efektivnega dela z resnično vrednostjo produkta.

Prevažanje olja in premoga ob obrežju so rešili na ta način, da je naročenih bark iz lesa in železobetona, ki bodo nosile 775,000 ton tovora. Prve barke bodo dlograjene že v decembru.

Vojakom, mornarjem in bolniškim strežnicam je dovoljena znižana vožnja na železnicah, kadar odidejo na daljši dopust. Tedaj plačajo le en cent od milje. Ni pa dovoljena znižana vožnja, če odhajajo na kratak dopust. Na primer vojaki v Camp Grantu in pomorski na velikozvezski mornariški postaji, ki prihajajo ob sobotah v Chicago, da obiščejo svoje, niso deležni znižane vožnje. Na železniški postaji mo-

ra na zahtevo železniškega uradnika vsak vojak ali mornar pokazati izkazilo za dopust, ki mora biti podpisano od poveljujočega častnika.

Thomas J. Mooney, je bil ponovno obsojen na smrt. Obtožen je bil, da je sodeloval pri bombnem napadu na demonstracijo za vojno pripravljavce v letu 1916 v San Franciscu.

Sodba se glasi, da ga obsesijo na nedoločen dan, ko je prebil 60 dni in ne več kot 90 dni v sanquentinski ječi.

Po končani obravnavi je bilo dokazano, da je glavna priča habela s podkupovanjem zavesti druge priče h krivem pričanju. Njegovi zagovorniki so na podlagi angleškega ljudskega zakona vložili priziv, da se ne more obsoditi ohoženeec, če so bile priče podkupljene in se je tudi javni tožitelj udeležil podkupovanja. Sodnik je odklonil priziv, češ, da se v teku obravnave ni zgodilo po kalifornijskem zakonu nič nepravilnega in raditega ne more vpoštevati priziva.

Predsednik Wilson je poslal posebno komisijo v San Franciscu, da poizve detaje o dogodku in obravnavi. Komisija je priporočila, da se Mooneyja pomilosti in ponovno ohoži, da ima priliko dokazati, da je nedolžen. Za stvar se je zavzel resneje predsednik Wilson in pisal priporočilno pismo kalifornijskemu guvernerju.

Vse zastoj! Sodišče je obsodilo vseeno Mooneyja na smrt, ne da bi mu dalo priliko, da dokazuje s fakti, ki so bili odkriti po njegovi obravnavi, da je nedolžen.

Zagovorniki Mooneyja se zdaj obrnejo na zvezne oblasti, da posežejo v stvar.

Vogelsang, izvršujoči tajnik v departmentu za notranje zadeve, je odobril določbo za otvoritev 150,000 akrov domiščarskega sveta v portlandskem distriktu. Prošnje za domovišča bodo sprejemali v Portlandu, Ore., od 22. junija do 2. julija.

E. E. Frizzell iz Larneda pravi, da bodo v Kansasu ob času žetve potrebovali 90,000 farmarskih delavcev, da lahko spravijo pšenico pod streho.

V razvalinah tovarne Aetna Chemical kompanije, ki jo je uničila eksplozija, so našli še pet žrtev. Zdaj je število žrtev naraslo na 101.

Prvo letošnje pšenice v Združenih državah so pričeli žeti v okrajih Denton, Cooke in Wise. Pšenično polje se nahaja na rodovini zemlji, na kateri pšenica prej dozori kot na preriji.

Parobrodne družbe so sklenile, da ne bodo servirale jedi iz pšenične moke na parnikih, ki prevažajo potnike na Velikih jezerih, dokler ne bo letošnja žetev končana. Parobrodni družb je štiri in petdeset in izrekle so se prsto-voljno za sodelovanje z živilsko upravo.